

**ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΝΕΟΛΑΙΑΣ**

22 Δεκεμβρίου 2023

**Ενέργειες για αποτελεσματικότερη αντιμετώπιση της βίας
και της παραβατικότητας στα σχολεία**

Το Υπουργείο Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας (ΥΠΑΝ), κατά τους τελευταίους μήνες και σε συνεργασία με όλους τους εμπλεκόμενους φορείς, εργάζεται συστηματικά για την πρόληψη και αντιμετώπιση της βίας και της παραβατικότητας στα σχολεία, ένα ζήτημα που ταλανίζει την κοινωνία ευρύτερα, διαχρονικά.

Προς την κατεύθυνση της μείωσης των περιστατικών βίας και παραβατικότητας σε σχολικούς χώρους, έχουν ήδη ληφθεί και υλοποιούνται συγκεκριμένα μέτρα μέσα στα σχολεία, παρόλο που είναι κοινή παραδοχή ότι το σοβαρό αυτό θέμα είναι πολυπαραγοντικό και αφορά πολλούς άλλους φορείς (γονείς-οικογένεια, αστυνομία, υπηρεσίες στήριξης, κοινότητα κ.ά). Συγκεκριμένα, έχουν θεσμοθετηθεί, μέσω Απόφασης του Υπουργικού Συμβουλίου και υλοποιούνται από φέτος, σειρά μέτρων τα οποία, με βάση και ερευνητικά στοιχεία, είναι αποτελεσματικά. Ανάμεσα σε πολλά άλλα, θεσμοθετήθηκαν και τα πιο κάτω:

1. Ενδυνάμωση της διευθυντικής ομάδας και των εκπαιδευτικών (ενίσχυση του θεσμού του υπεύθυνου τμήματος, σύσταση επιτροπών βίας και παραβατικότητας, επιμόρφωση των εκπαιδευτικών και επεξήγηση του ρόλου τους σε θέματα αντιμετώπισης κρίσεων στο σχολεία κ.λπ.).
2. Απλοποίηση των διαδικασιών διαχείρισης κρίσεων, απλοποίηση και ενίσχυση των πρωτοκόλλων συνεργασίας των σχολικών μονάδων με την Ομάδα Άμεσης Παρέμβασης και την Υπηρεσία Εκπαιδευτικής Ψυχολογίας.
3. Εφαρμογή πρωτοκόλλου αναφοράς περιστατικών βίας και παραβατικότητας σε ηλεκτρονική πλατφόρμα του Παρατηρητηρίου για τη Βία στα Σχολεία του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου.
4. Εισαγωγή προληπτικών προγραμμάτων σε μικρότερες ηλικίες (προσχολική ηλικία).
5. Υλοποίηση προγραμμάτων ανάπτυξης κουλτούρας αποδοχής της διαφορετικότητας.

Στο πιο πάνω πλαίσιο, και αναγνωρίζοντας τον σημαντικό ρόλο και των άλλων φορέων, η Υπουργός Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας δρ Αθηνά Μιχαηλίδου συγκάλεσε πρόσφατα σύσκεψη, με θέμα την αντιμετώπιση της βίας και παραβατικότητας στα σχολεία. Στη σύσκεψη

προσκλήθηκαν ο Αρχηγός της Αστυνομίας, λειτουργοί του Υφυπουργείου Κοινωνικής Πρόνοιας, εκπρόσωποι της Παγκύπριας Συντονιστικής Επιτροπής Μαθητών, της Παγκύπριας Συνομοσπονδίας Ομοσπονδιών Συνδέσμων Γονέων Μέσης Εκπαίδευσης, των εκπαιδευτικών οργανώσεων ΟΕΛΜΕΚ και ΟΛΤΕΚ και της Παγκύπριας Συντονιστικής Επιτροπής Σχολικών Εφορειών. Πέραν των πιο πάνω προσκεκλημένων, στη συνάντηση συμμετείχαν υπηρεσιακοί παράγοντες του Υπουργείου Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας (Γενική Διευθύντρια, Διευθυντής Μέσης Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, εκπρόσωπος του Διευθυντή Μέσης Εκπαίδευσης, Προϊστάμενη Επιτροπής Αγωγής Υγείας και Πολιτότητας, Προϊστάμενη Υπηρεσίας Εκπαιδευτικής Ψυχολογίας κ.ά.). Κοινή παραδοχή όλων των παρευρισκόμενων ήταν το γεγονός ότι τα περισσότερα περιστατικά βίας και παραβατικότητας σε σχολικούς χώρους γίνονται κατά τη διάρκεια μη εργάσιμου χρόνου.

Κατά τη σύσκεψη, και μετά από ενδελεχή ανάλυση όλων των δεδομένων, αποφασίστηκαν πολύ συγκεκριμένα μέτρα, άμεσης εφαρμογής, όπως:

1. Συστηματικότερος έλεγχος σε σχολεία υψηλού κινδύνου, με αύξηση της φρούρησης και άλλα εστιασμένα μέτρα. Ανάλογα με τις εξελίξεις, τα μέτρα αυτά μπορούν να εφαρμοστούν και σε άλλα σχολεία.
2. Αναθεώρηση του τρόπου πρόσληψης και των όρων εργασίας του προσωπικού φρούρησης.
3. Επέκταση, σε σχολεία υψηλού κινδύνου, του συστήματος καμερών υψηλής τεχνολογίας που εφαρμόζεται πιλοτικά σε σχολεία της Λεμεσού, μετά από διαβούλευση με την Επίτροπο Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων. Ανάλογα με τις εξελίξεις, το σύστημα αυτό μπορεί να εφαρμοστεί και σε άλλα σχολεία.
4. Αναβάθμιση των συστημάτων φωτισμού των σχολείων κατά τη διάρκεια του σκότους.
5. «Άνοιγμα» των σχολικών χώρων για στοχευμένες δράσεις/δραστηριότητες κατά τη διάρκεια μη εργάσιμου χρόνου.
6. Εφαρμογή εναλλακτικών προγραμμάτων πρόληψης και αντιμετώπισης της βίας και παραβατικότητας στα σχολεία.
7. Έναρξη συζήτησης για τη χρήση κινητών τηλεφώνων εντός των σχολικών μονάδων.

Το ΥΠΑΝ τονίζει ότι το εν λόγω θέμα θα συνεχίσει να αποτελεί προτεραιότητά του και ότι όλα τα μέτρα θα τυγχάνουν συστηματικής παρακολούθησης, ώστε να επιτευχθεί ο κοινός στόχος για αντιμετώπιση του φαινομένου. Αναγνωρίζεται ταυτόχρονα ότι το πρόβλημα δεν επιλύεται άμεσα, ούτε δραστικά, λόγω της φύσης του, γι' αυτό και τα μέτρα (τα περισσότερα ήδη εφαρμόζονται), αφορούν, κυρίως στην πρόληψη, αλλά και στην αντιμετώπιση του φαινομένου.